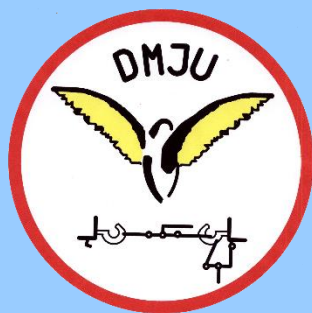

DMJU NEWS

DANSK MODELJERNBANE UNION

NYT FRA UNIONEN OG KLUBBERNE

14. årgang nr. 45 marts 2023

1 - DMJK's nye modulanlæg, som fremvises for offentligheden første gang på 'MODELTOG FOR ALLE' 2023! – Foto: Vøgg Parsig, DMJK

Verdenspremiere på årets udstilling!

Om DMJU: Unionen er en landsorganisation for Danmarks modeljernbaneklubber med over 100 medlemsklubber. Unionen repræsenterer Danmark i det europæiske modeljernbane forbund MOROP.

I dette nummer:

Formanden har ordet	2	Sikringsanlæg i DMJK	18
Foreningen Toget	3	Åbent hus HMJK	22
Mortens moduler	5	Kalundborg Model Jernbane Klub	23
Skriv til NEWS	7	Vindere af Årets Fotokonkurrence 2022	25
Efterlysning!	7	Da der igen kom tog til Roskilde Remise – Nye lokaler til Togklubben 1:32	28
Golden Spike i USA	9	Redaktionelt for NEWS	30
Jobopslag Webmaster	17		

--- 0 0 0 ---

Formanden har ordet

Af: Henning Lander – Fungerende formand DMJU

Klub: Tagrytteren

Web: www.dmju.dk

Så er det lige før Modeltog for alle 2023 i Taastrup, løber af stablen!

Vores brandtegninger er blevet godkendt, af Taastrup kommune. Siden starten af marts, har der hængt 100 "valgplakater" i Taastrup og omegn og der kommer også et stort banner op på TIC hal B gavl.

Hvis der er klubber eller enkeltpersoner, der ønsker en plakat, er i velkommen til at tage 1 ned, søndag efter Modeltog for alle 2023, når I kører hjem.

Hvis der er klubber der stadig ikke har modtaget opkrævning af kontingent, så giv mig eller Jesper et kald, så vi kan få det på plads.

Vi kan godt bruge en Webmaster, med det sorte bælte i WP, se jobopslag senere i News

Vi ses i Taastrup!

Med venlig hilsen
Fungerende formand Henning Lander

PS. Reserver 5 til 7 april 2024, der afholder vi Modeltog for Alle 2024 i Kolding

--- 0 0 0 ---

Foreningen Toget

Af: Henrik Puukka-Sørensen

Klub: Foreningen TOGET

Web: www.foreningentoget.dk

Foreningen Toget er en klub med snart 45 år på bagen. Vi er ca. 23 aktive og 5 passive medlemmer. Vi holder i dag til på Skovbrynet Skole i Bagsværd, hvor vi mødes hver mandag. Vi er en del medlemmer, der har været med i mange år, enkelte medlemmer har været med næsten siden begyndelsen.

Vi har fået skabt nogle gode traditioner med både julefrokoster og sommerfester, hvor vores partnere også deltager. Det er rigtig hyggeligt, at vores fruer har fået gode relationer. Vi tager indimellem også på udflugter både i Danmark, men også til Tyskland, også med partnere.

2 - Kørsel i forbindelse med julefrokost 2022.

Til efteråret skal vi igen til Miniatur Wunderland i Hamborg, med tog naturligvis.

Klubben er i dag primært bygget op om modulanlæg, hvor vi kører digitalt DCC. Vi er også ved at bygge et fast anlæg på skolen.

Moduler

Samlet set har klubben og dens medlemmer ca. 95 moduler, hvilket svarer til ca. 230 meter på vores hovedspor. Standardmålene for vores moduler er 60 cm i bredden og 120 cm i længden, men flere varianter forekommer.

Vi har et tæt samarbejde med Stenbjerggårds Modeljernbaneforening, flere af denne klubs medlemmer er gengangere, så vi kan og sætte vores moduler sammen med deres.

Vi har ikke særlige krav til modulernes opbygning udover, at de selvfølgelig skal passe til standard, når de skal kobles til de næste moduler. Internt på egne moduler kan vi godt lægge sporene forskudt i forhold til standard.

Modulerne rummer mange forskellige temaer: stationer, færgeoverfart, containerterminaler, bryggeri, militært øvelsesanlæg, sporvogns bane, smalsporsbane, havn, Joakim von And's pengetank, det gule Palæ samt campingplads. Fantasien sætter ingen grænser. Når vi udstiller har vi også moduler med, som ikke er landskabsmæssig færdiggjort, så har publikum mulighed for at se processen i at bygge moduler.

Vi er som regel ude og sætte vores anlæg op omkring 6 gange årligt ved Hobbymessen i Rødovre, DMJU, Gladsaxedagen, Teknisk Museum, Sporvejsmuseet og vores egen julefrokost. Vi har gennem årene opbygget en god rutine med opsætning, så der ikke går så lang tid som i starten, selvom vi har flere moduler med. Det største antal moduler vi har haft med på en udstilling, var ca. 65 moduler. De fleste moduler er placeret i rulle vogne, hvilket gør transporten nemmere.

3 - Fra udstilling på Teknisk Museum i Helsingør.

Kørende materiel

Når vi kører på vores modulanlæg, kommer medlemmerne og kører med det, de har lyst til. Vi stiller ikke krav om, at vi skal køre dansk. Så det er muligt både at opleve franske, tyske, norske, svenske, russiske, tjekkiske og sågar australske tog på banen. Det vigtigste er, at vi kan køre med de modeltog vi nu engang har anskaffet og synes er sjove at køre med.

HOBBYKAEDEN.dk

-Hele Danmarks modeltogsförretning

Nyhed

Skagensbanen Q-vogne

SB Q 207 samt SB 209

- Undervogn i metal
- Fjedrende puffer
- Håndbøjler i metaltråd
- Løst påsatte lukkebeslag
- DC stjernehjul (0,8 mm flange)
- Forbilledlige små brædderiller

HK-modeller:

art. 872423

SB Q 207

HK-modeller:

art. 872424

SB Q 209

379,-/stk.

Bestil nu!

Meget begrænset stykantal
Levering 1. kvartal 2022

Kystbanen

M O D E L T O G & H O B B Y

Åbningstider: tirsdag - fredag: 12-17:30 - Lørdag: 10-14 mandag og søndag: Lukket

Jernbane Allé 99 i Vanløse

Telefon: +45 39 61 20 31 - E-mail: post@kystbanen.dk

Mortens moduler

Af: Rune Lind - medredaktør DMJU NEWS

Klub: Golden Spike

DMJUs årlige, store modeltogsudstilling "Modeltog for Alle" er lige om hjørnet, og det tegner til at blive en spændende udstilling. Noget af det man særlig kan glæde sig til er "Nyborg Station", som bl.a. bygges af Morten Vesterø. I år vil man kunne se et nyt modul, som han har arbejdet på, "Modul 13", som primært er et vognværksted.

For mange vil det dog ikke være første gang, de ser modulet, for der er mange (som i, rigtig mange), som på Facebook følger Mortens arbejde med at bygge jernbanemoduler. Morten er nemlig meget flittig til at lægge billeder op som arbejdet skrider frem, og han beskriver gerne hvad han arbejder på og hvilke teknikker han anvender.

Projektet begyndte i november sidste år, og som det jo typisk er i starten af modeljernbaneprojekter, så begyndte det med en træplade med nogle streger på.

Men Morten arbejder hurtigt og hver uge, og til tider også hyppigere, kommer der nye opslag om hvad der nu er blevet udrettet på projektet. Det som gør Mortens opslag særligt interessante og ikke mindst brugbare, er at han gerne forklarer hvordan han arbejder og hvilke teknikker han bruger. Her er f.eks. nogle gode tips til at få grus og ballast op i den rigtige højde, når man bruger Märklins C-skiner:

Der er monteret lister hele vejen rundt langs kanten, som skal beskytte det lag flamingo der skal ligge imellem skinnerne, for at hæve niveauet op til grusballasten.

Sporskifterne har fået noget maling imellem de bevægelige dele, for at sikre at der ikke kommer

grus og lim derned. Når resten af skinnerne har fået grusballast, blendes det hele sammen med airbrushen.

Det er også sjovt at følge med i overvejelserne om hvilke detaljer, der skal være på modulet. Og Morten kan godt lide at tænke lidt historie ind i sine modeller, som f.eks. i dette opslag:

Beboelsesejendommen er lukket. Der skal bygges lys i, så den er endnu ikke limet fast. Der er lavet plankeværk. Det er fra Woodland Scenics og bare tørbørstet med en brændt rød. Det er gråt fra WS, hvilket jeg fandt lidt trist. Men det skulle omvendt heller ikke se nyt ud, så den grå farve var en god bund. Det gamle hønsehus er bygget og limet fast. Der er plantet lidt træer og buske, og selvfølgelig sået græs. Huset nyeste beboer har lige opdaget hvorfor der aldrig er nogen der bruger tørresnoren i gården. De gamle dampere ruller forbi og får vand lige på den anden side af plankeværket. Så nu har hun lært det på den hårde måde. Om igen i vaskekælderens. Ungerne leger og manden slår græs.

Det ser flot ud, når det er færdigt. Som mange andre, der bygger modeljernbane, er Morten autodidakt. Morten skriver:

Jeg har ingen håndværksmæssig uddannelse, så alt er selvlært. Jeg lader mig inspirere af hvordan virkeligheden ser ud og så søger jeg på nettet og YouTube hvordan andre gør. Derfra er det bare at prøve sig frem.

Modulet består som nævnt primært af et vognværksted. Herunder beskrives alt det der

skal gøres foran værkstedet. Læg mærke til en hvis Overinspektør Nielsen, som nævnes:

Så er turen kommet til vognværkstedet. Pladsen udenfor og indenfor skal helst ende med at ligne gammelt beton. I sporerne bygges der op med Evergreen strimler og en ny midterleder laves af 0,8 mm pianotråd. Tråden bukkes og bores igennem pladen. Under pladen sættes en kronmuffe på, så der kan kobles strøm til. Pianotråd er håbløst at lodde på, så en kronmuffe er klart den nemmeste løsning. Og under pladen forstyrrer den ikke øjet. Områderne imellem sporene dækkes af 1mm styrenplade, hvor der ridses spor, så det forhåbentlig ligner betonplader støbt på stedet. På pladsen foran værkstedet stod en simpel portalkran bygget af H-bjælker. Det skal der selvfølgelig også være her. Det havde været lettest at bygge i Evergreenprofiler, men jeg er bange for, at den med tiden vil komme til at hænge mellem stolperne. Så i stedet for loddes den sammen af messingprofiler. Malet og patineret, så er den klar til montering. Overinspektør Nielsen er forbi og træt af svineriet. Men det må være som det er. Vi skal jo videre. Der er stadig meget der skal gøres. Meget der stadig bærer præg af manglende færdiggørelse.

Han lyder som en skrap gut ham Nielsen. Og hvem er han så? Ja, det er den lille fyr, som ses i ovenstående billede i blå uniform. Følgere af Mortens side på Facebook er vant til at se ham på mange billeder, og har sikkert også besøgt Overinspektør Niensens egen Facebookside. Han nævnes ofte som en der inspicerer arbejdet og vil se, at alt er i orden; at der er fremdrift og ikke mindst at der er ryddet ordentlig op. Det giver en

ekstra, sjov dimension, at han er med i så mange billeder og opslag.

Overinspektør Nielsen er naturligvis en opfundet karakter, men er dog delvist baseret på en virkelig person. Morten skriver:

Jeg har en bekendt der hedder Niels, der på et tidspunkt har bygget færgen Lolland. Jeg synes hans projekt var så flot, at jeg ville have min egen færg. Derfor gik jeg igang med Kongen. Niels skriver artikler på sin hjemmeside "Niels Modeltog" om hvad han går og roder med. Byggeriet af Lolland blev overvåget af en inspektør Mortensen. Så tænkte jeg, at hvis Niels har en Mortensen, så må Morten have en Nielsen. Derved blev han opfundet. At han har sin egen Facebookside skyldes, at jeg på et tidspunkt havde behov for at kunne tage ham i nogle opslag. Han har i øvrigt fødselsdag på fandens fødselsdag.

Der bliver virkelig kræset for detaljerne på Modul 13. For mange bliver modulet et af højdepunkterne ved "Modeltog for Alle". Hvis man er forhindret i at besøge udstillingen, så kan man følge udviklingen af Modul 13 samt Mortens andre projekter på Facebook-siden "Mortens Märklin Modulbane".

Skriv til NEWS

Din klub eller du er mere end velkommen til at komme med indlæg store som små.

Hvad arbejdes der med i klubben, smarte fiduser til rensning af hjul, invitation til åbent hus og så videre...

Efterlysning!

Redaktionen har rigtigt meget brug for nogen der har lyst til at holde øje med de danske produkter og lave indlæg om nye produkter der er kommet og er på vej. Måske suppleret med test og anmeldelser af nogen af de ting der er kommet ud. (Når man nu alligevel køber dem til sig selv...)

SPOR OG BANER

Model eller virkelighed

DANMARKS STØRSTE MODELJERNBANEBLAD

A4 FORMAT
60 SIDER
6 UDGIVELSER
ÅRLIGT

BEGEJSTRET FOR DE NYESTE ARTIKLER OM SPOR, TOG, MODELLER OG MODELBYGGERI?

I hvert nummer spændende artikler om jernbaner, store som små,
bred nyhedsorientering, byggeprojekter, kritisk gennemgang af nye produkter,
Besøg hos modelbyggere, baggrundsinformation, boganmeldelser og meget andet.

Bestil abonnement på
spor-og-baner@outlook.dk

**6 numre
kr. 642,-**

Du sparer kr. 150,- og modtager
magasinet direkte i din postkasse.

Golden Spike i USA

Af: Aage Thorhauge

Klub: Golden Spike

Web: www.GoldenSpike.dk

Syv medlemmer fra klubben deltog i januar i modeljernbaneudstillingen **Amherst Railway Society Show** i Springfield Massachusetts. Udstillingen har ry for at være den største modeljernbaneudstilling i USA.

Den 25. januar 2023 fløj vi til Boston. I lufthavnen havde vi lejet en Dodge 12-personers bus. Vi fik hurtigt bilen og kørte mod Springfield, en tur på. Ca. 200 km. Samme aften spiste vi en fortræffelig middag med bøffer af forskellig art. Vi ville fejre på behørig vis at vi var vel ankommet til USA.

I lighed med samme tur i 2020, havde vi købt adgang til en række clinics samt mad torsdag og fredag. Væsentligt for dette køb var dels god mad, men væsentligst, ubegrænset adgang til udstillingen som udstiller.

Næste morgen drog vi mod byens Sheraton Hotel, hvor Amherst Society havde reserveret mødelokaler til de enkelte clinics. Vi spiste

morgenmad og herefter deltog vi i en enkelt clinic, dog uden nogen begejstring (der var for nybegyndere i branchen). Vi spiste frokost og drog ud til de omkringliggende steder med jernbane, herunder stationen og en større yard (godsområde). På sidste område gik vi hen til nogle lokomotiver, enkelte med motor i tomgang. Der blev lyttet og fotograferet intensivt.

Ovenfor billede af stationen i Springfield med tre P42 diesellokomotiver, hver med ca. 4.200 HK. Motorerne kørte i høj tomgang. Oh hvilken lyd når man står på platformen mellem lokomotiverne.

www.youtube.com/watch?v=k1YParumAiA (husk store højtalere)

CSX lokomotivet, ES 44 DC, kom fra yarden og foretog en vending i et "Y".

Fra yarden, en ældre SD40-2 fra 1980, oprindelig Union Pacific, men nu ejet af Connecticut Southern. Det orange lokomotiv er en GP38-2 i New England Central bemaling.

På parkeringen ved yarden møde vi en ældre mand som kom i en truck. Han spurgte interesseret til vores interesse for området. Det viste sig at han var aktiv deltager på udstillingen som medlem af en modulklub. På køretøjets lad havde han et modul til brug for udstillingen. Han hed Ron og boede i nærheden af Boston. Hans nylig afdøde far boede i et hus i Springfield som han passede. Han kendte derfor området godt og foreslog, at vi kørte lidt udenfor byen til en gammel nedlagt papirfabrik, hvor vi kunne tage nogle fine billeder af jernbanen og tog. Jernbanetrafik var dog mest koncentreret i nat- og morgentimerne.

Ron kørte foran os og viste vej. Vi forblev på stedet nogen tid, men der var ikke jernbaneaktivitet. Stedet var på mange måder interessant med den snoede jernbanelinje, flere overkørsler, den nedlagte papirfabrik med eget vandkraftværk. De noget anderledes køretøjer

var ej heller uinteressant, store Mac lastbiler, GMC trucks osv.

Øverst dele af papirfabrikken. Nedenfor den nedlagte stationsbygning og nedlagte sidespor til fabrikken.

Fredag formiddag tog vi atter ud til papirfabrikken og hang lidt ud. Et enkelt godstog med tre store GE lokomotiver, CSX, passerede med et manifest (blandet godstog). Over middag kørte vi, efter anbefaling fra Ron, direkte nord til Greenfield, hvor der også var en interessant yard og engineyard med drejeskive. (Red: East Deerfield Yard)

Undervejs registrerede vi et område med en meget klassisk engelsk byggestil og et smukt landskab. Vi ankom til området og bevægede os ind til yarden, hvor der bl.a. henstod tre lokomotiver med motorer i tomgang. Alle lokomotiver, tidligere CSX, men logo overstreget og med små bogstaver anført MEC (Maine Central Railroad). Vi mødte en ung mand med tilknytning til området og spurgte om adgang til foto mv. Det viste sig at han var lokomotivfører.

Vi havde en lang snak om teknik med kørsel med diesellokomotiver i området med stejle stigninger og fald mv.

Særligt erindrer jeg vores snak om, hvorfor motorerne ikke lejlighedsvis blev stoppet. Han oplyste at motorenes tomgangsforbrug var 4 gallon/timen, svarende til ca. 15 liter. Man brugte ikke mange ressourcer på de aldrende Dash 8 lokomotiver (35 år), fordi der i den seneste par år havde foregået forhandling om, at CSX Transportation skulle overtage Pan Am Railroad (herunder Maine Central Railroad). Denne overtagelse havde netop lige fundet sted. Selskabet havde sparet mange driftsomkostninger på lokomotiver og spor, som man nu reelt overlod til CSX.

Han oplyste videre, at den fine ringremise var nedbrændt sidste år og at brandvæsenet under slukning havde væltet store dele af ringremisens tag ned i drejeskivens grav. Intet var genopbygget. Vi registrerede foran remiseområdet et blåmalet Pan Am lokomotiv SD40 M-2.

Lokofører i midten og Pan Am lokomotivet foran den nedbrændte remise.

Vi forlod stedet og omkring kl. 17 parkerede vi bussen ved udstillingshallerne i Springfield. Vi gik ind i store hal (Big E). Der var masser af aktivitet med opstilling af anlæg og forhandlere der opbyggede stande.

Vi brugte nogle timer på forhandlernes stande for at finde modeltog som havde interesse. Og der blev handlet.

Lørdag morgen mødte vi allerede lidt over kl. 8 op på udstillingen. Helt dejligt at være det uden at de store masser af gæster var tilstede. Jesper havde været i dialog med nogle af sine amerikanske jernbanevenner om vores deltagelse i udstillingen. De havde koordineret vores deltagelse med udstillingens ledelse. Direktøren ønskede at lave lidt pr. til deres hjemmeside med et foto at de danske modeljernbanefolk. Det er direktøren i midten.

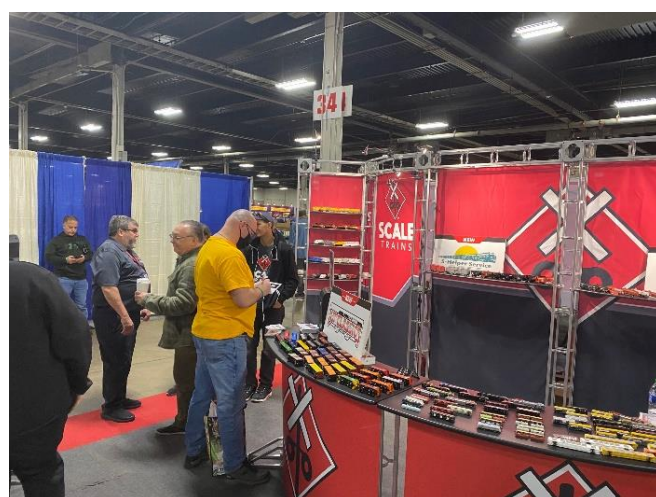

Vi havde medbragt et eksemplar af vores danske 25 års jubilæumsskrift, som vi drøftede med direktøren. Han gav os på stedet tilsagn om deltagelse ved et kommende show med vores udstillingsanlæg uden om sædvanlig kvalifikation mv. Ingen tvivl om at det gav os grå hoveder og muligheder som måtte undersøges. (Vi mangler nok en stor sponsor).

Samlet set dækker udstillingen fire store haller på tilsammen ca. 35.000 m². Der var tilmeldt over 60 udstillingsanlæg og 300 stande med salg af modeljernbanerelaterede varer.

Det meste af dagen gik med at se på forhandlernes varer. Der var nyt og brug, gode og mindre gode priser. Men der blev naturligvis handlet og slæbt varer ud til vores bus. Kort efter den officielle åbning blev der dog meget trængsel.

Som ved udstillingen i 2020 fik vi også denne gang hyggelige snakke med producenter af US-modeltog, særligt Scaletrains, Broadway Limited og Rapido Trains, men også små producenter af vogne og detaljer. Det er fornøjeligt og vi mødte altid kun venlighed - og lidt respekt for dansk deltagelse i en amerikansk udstilling i den kolde vinter.

Sidst på dagen havde vi mere fokus på udstillingens layout. Der var anlæg som vi ikke brugte meget tid på, men i særdeleshed også anlæg som viste kvalitet og kreativitet i design og udførsel.

Vi forlod hallerne en times tid efter officiel lukketid. Vi inviterede Ron til middag på et lokalt pizzeria. Ganske fornøjeligt.

Søndag drog vi atter tidligt ud til udstillingshallerne. I lighed med vores udstillinger i Danmark var der også færre besøgende om søndagen, hvilket faktisk var behageligt. Atter fokus på forhandlernes ting og sager og senere udstillingens mange layout. Nedenfor billeder fra forhandlerside.

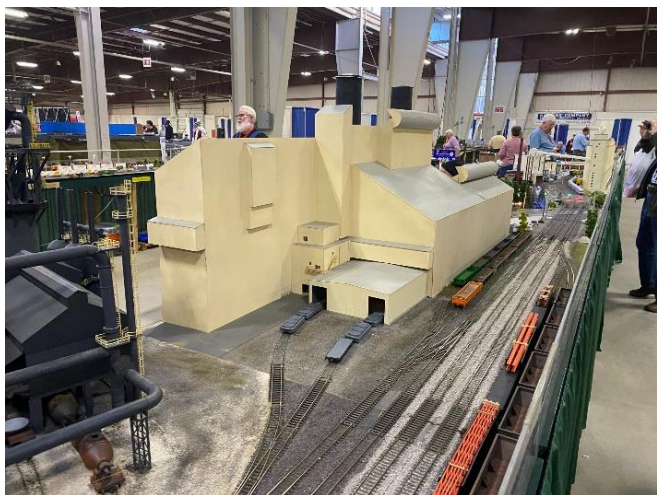

I min artikel fra 2020, News nr. 38, kan du gense/læse om vores tur samme sted i januar 2020. En del anlæg fra dengang var også med i år, mange i opdateret stand.

Valg af billeder til den artikel har ikke været helt enkelt. Jeg har valgt at koncentrere mig om en serie fra klubben Reading Company Technical and Historical Society, H0 layout. Anlægget er 160 x 18 fod, svarende til ca. 50 x 5 meter. En del af deltagerne boede på samme hotel som os og vi havde mange hyggelige snakke med klubmedlemmer og deres ægtefæller. Anlægget modtog i øvrigt præmie fra Amherst Railway Society for smukkeste anlæg.

Nedenfor en stribe billede derfra. Læg mærke til størrelsen af industribygningerne.

Søndag forlod vi forholdsvis sent udstillingen og drog ud i byen til et velfortjent aftensmåltid. Vores amerikanske ven, Ron, deltog atter i middagen.

Det var en god og hyggelig udstilling. Sådanne oplevelser danner da igen grundlag for gentagelse 😊

Mandag morgen stod vi op kl. 05.30, fordi vi havde besluttet at tage ud til papirfabrikken for at se lidt godstog rulle forbi i de tidlige morgentimer. Det var klar frost og bidende koldt.

Nedenfor billeder af et par lokomotiver af en anden størrelse. Klubben, Pioneer Valley Live Steamers, havde medtaget modeller af klassiske amerikanske damplokomotiver, ca 1:8.

Jeg har lagt en video ud på US-modeltog på facebook og på YouTube, se nedenstående link.
To godstog på hhv. 80 og 125 vogne passerer hinanden.

<https://youtu.be/rJJpAlOkKyl>

Husk store højtalere – mobiltelefon eller Ipad giver ikke den stor lydoplevelse.

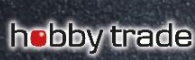
Senere på formiddagen forlod vi Springfield og kørte mod Boston til andre interessante steder for trainspotting, der ikke videre vil blive omtalt her. Tidlig aften fløj vi mod København – og slut var turen.

Sidste billede er vores Dodge. Vi tog til USA nærmest med tomme kufferter og drog hjem med nærmest sprængfyldte kufferter. Over med penge i lommen og retur fattige som kirkerotter, men fedt var det.

Støt vores sponsorer de støtter DMJU

Webshoppen har altid åben og vi sender pakker hver dag!
Alt fra rullende materiel, bygninger, landskaber og styring.

SMT
MODELTOG

Jægervej 9 · 6900 Skjern
Tlf. 97 36 10 12 · 60 17 47 73
kontakt@smtmodeltog.dk

MØD OS PÅ
FACEBOOK

ELLER PÅ
WWW.SMTMODELTOG.DK

Jobopslag Webmaster

Bliv en del af holdet!

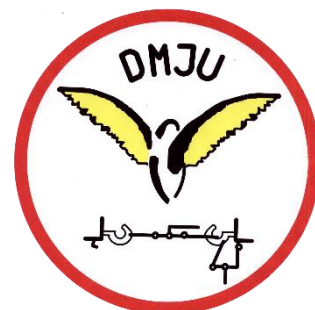
DMJU søger en webmaster med erfaring med WordPress.

Opgaven bliver at vedligeholde den tekniske del af DMJU's hjemmeside. Det vil sige tekniske opdateringer og vedligehold og ind i mellem funktions forbedringer og design.

Du skal altså ikke lave indhold til siderne!

Der vil være et tæt samarbejde med bestyrelsen hvor det meste indhold kommer fra.

Kontakt nuværende webmaster og fungerende formand Henning Lander på: webmaster@dmju.dk

Sikringsanlæg i DMJK

Af: Jan Bertelsen - Formand, DMJK

Klub: Dansk Model-Jernbane Klub

Web: www.dmjk.dk

I DMJK har køreplanskørsel og sikringsanlæg altid haft høj prioritet. På vores gamle anlæg på Nørrebro (Nø) blev der allerede i 1950'erne bygget og implementeret et relæstyret sikringsanlæg (baseret på General Electric Fladtyperelæer), der med en overordentlig høj grad af pålidelighed virker upåklageligt den dag i dag, 70 år senere.

4 - Nø: Relæteknologi fra 1950'erne – relæskab til Borup st. – Foto: J. Bertelsen, DMJK

På vort hedengangne anlæg på Godsbanegården (Gb), blev der bygget 3 relæsikringsanlæg (baseret på Telefon Fabrik Automatic M.29 relæer) til 3 af de 4 DSB-stationer, men bygningen af dem tog mange år og det sidste manglende anlæg blev end ikke påbegyndt, før vi måtte forlade lokalerne.

På vort nye anlæg i Albertslund (Alb) har vi baseret vore sikringsanlæg på digital teknologi, hvor vi anvender RocRail i kombination med

digitalcentral fra Lenz til central styring, og assorterede elektronikkomponenter i marken. Af nostalgiske årsager har vi valgt at genanvende et af de gamle M.29 relæsikringsanlæg på en af stationerne for tilgodese modeljernbanehistorikken og fordi vi syntes det kunne være sjovt.

5 - Alb: Kobling mellem M.29 relæer på Be sikringsanlæg og Blücherkort samt moderne relæer til sporbesættelse til højre – Foto: J. Bertelsen, DMJK

På Nø blev sikringsanlægget projekteret af daværende signalingeniør ved DSB, James Steffensen. Det var et sikringsanlæg, der gav mulighed for sikker drift på de fire koncentriske cirkler med div. transversaler fra ring til ring, der udgør hovedstrækningerne på Nø-anlægget, forstået på den måde at sikringsanlægget umuliggør, at togene kan køre ind i hinanden på strækningen.

Hver station på strækningen er sikret med ind- og udkørselssignaler og på det gamle tre-skinneanlæg er der også automatisk togstop, hvis et signal viser rødt (idet spændingen til strømsektionen før signalet gøres strømløs). Herudover er der SMUTO (Sikring Mod UTidig Omstilling) på sporskifterne, gentagelsesspærre på opløsning af togveje samt mulighed for automatisk drift på hovedstrækningen, idet de enkelte signaler kan bringes til automatisk at vise grønt, såfremt sektionen efter et signal er fri eller når den bliver det.

Desværre blev der aldrig bygget sikringsanlæg på endestationerne, idet der dog er etableret signalfafhængighed for ind- og udkørsel flere steder. I forbindelse med en renovering af lokalerne for en del år siden blev det desværre nødvendigt at nedrive en del af anlægget. Det er nu genopbygget og det er planen, at vi på en af

de nye stationer vil bygge et relæsikringsanlæg med DSB 1953 anlæg som forbillede (se f.eks. blokposten.dk for yderligere uddybning) baseret på TFA M.29 relæer. Mere om dette når vi en dag har bygget det.

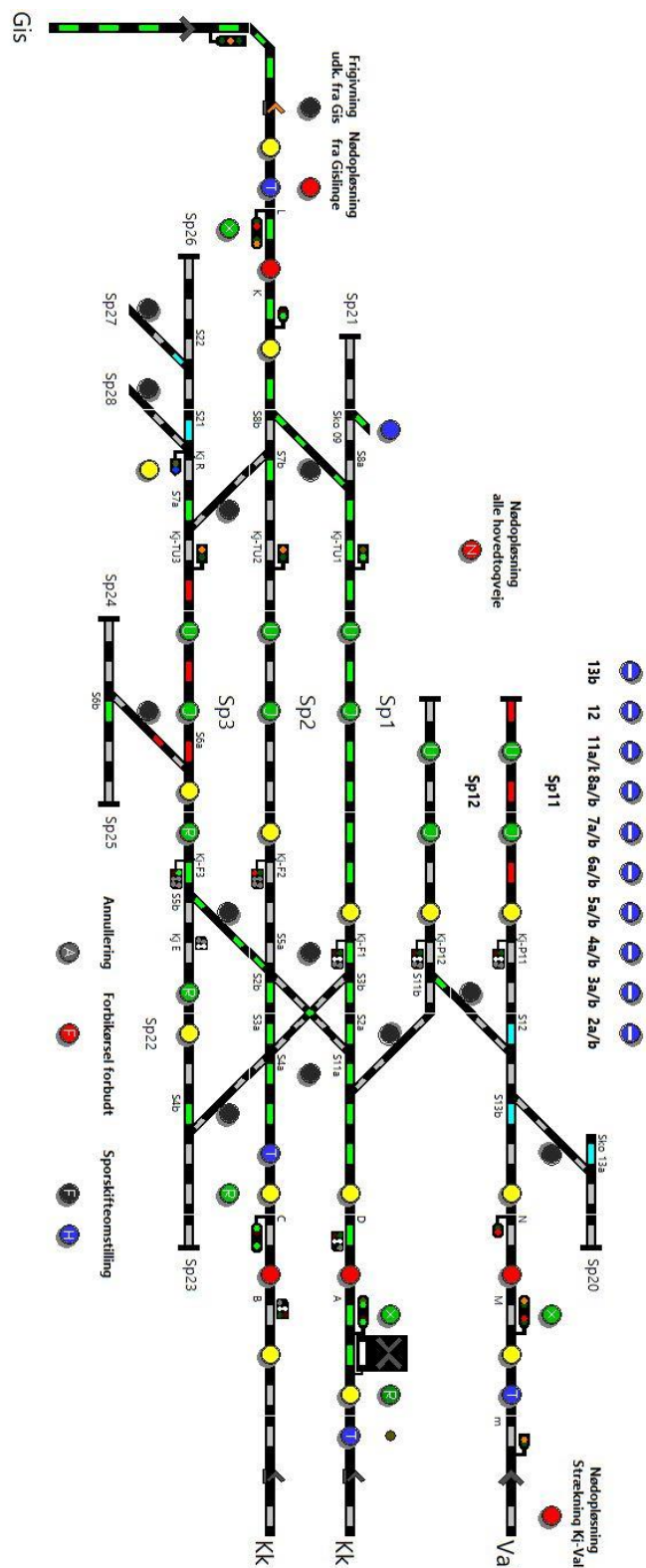
For anlægget på Gb forelå der inden start på bygning af anlægget et grundigt gennearbejdet oplæg til, hvordan det skulle se ud. Heri var også specificeret, at der skulle være DSB-tro sikringsanlæg. Der blev som sagt bygget 3 stationssikringsanlæg samt strækningsdækning imellem stationerne.

De var dog ikke alle lige DSB tro. F.eks. var anlægget på Sdr. Bjerge (Be) mere inspireret af signalingeniør O. Faurhøjs artikler i tidsskriftet Signalposten startende i nr. 68/1 (kan downloades fra signalposten.dk). De overordnede sikringstekniske principper var gode nok, men der var en del simplificeringer i forhold til DSB, specielt på betjenings siden. Det er så i øvrigt det anlæg, som vi genanvender i Alb.

De øvrige anlæg var mere avancerede. F.eks. kunne anlægget på stationen Nordhavn fjernbetjenes fra Nykøbing F., ligesom der var mulighed for opmagasinering af togveje mm. Alle anlæggene var baseret på M.29 relæer og havde en høj grad af driftssikkerhed.

Til eksempel kan nævnes, at anlægget til Be blev demonteret på Gb, anbragt på en palle og flyttet til Alb, hvor det stod i byggerod og støv i 15 år, før det blev genaktiveret. Det virkede stadig upåklageligt. Under genaktiveringen fandt vi ingen fejl på relæerne, men fandt 2 kolde lodninger og en trykknop i pulten, der ikke virkede (+ en anden, der af uforklarlige årsager var forsvundet).

Samtidig med flytningen fra Gb til Alb besluttede vi i DMJK at skifte fra 3-skinne drift med sideliggende strømskinne til 2-skinne drift. Udover de udfordringer det gav med materiellet, der nu skulle have isolerede hjul, skulle hele konceptet omkring sikringsanlæg nytænkes. Både på Nø og på Gb var det (som hos historisk DSB) baseret på, at hjulsættene kortsluttede en forbindelse mellem de 2-skinne strænge.

6 - Sportavle og betjeningspult til Køge st. Gennemkørsel fra Kk til Gis i sp. 1 og udk. fra sp. 3 mod Kk. – Foto: K. Kongsted, DMJK

Dette gik selvkært ikke med 2-skinne drift og da man i 1972 begyndte at bygge Gb-anlægget blev det ikke anset for muligt at lave et sikringsanlæg på en modeljernbane med 2-skinne drift (det var så ikke helt korrekt; allerede i 1950'erne havde Linn Westcott designet sit berømte Twin.T detection circuit).

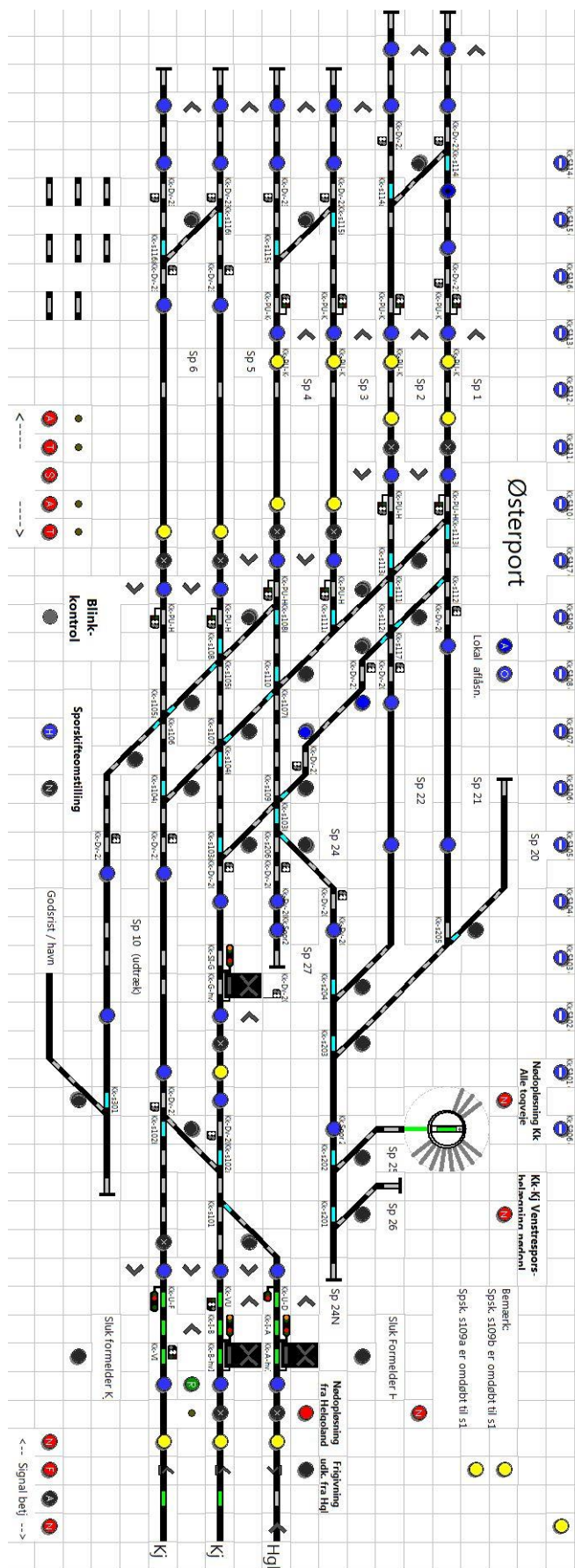
Nutidens digitale teknologi har gjort det nemmere at bygge korrekt virkende sikringsanlæg på DCC drevne 2-skinne drift anlæg, men ikke nødvendigvis mere simpelt.

I Alb anvender vi RocRail (se mere på rocrail.net) til styring og betjening af sikringsanlæggene. Server-delen af RocRail kører på en PC og klienterne på forskellige devices (Android, RaspBerry Pi og MacOS), hvorpå betjeningsdelen ('pulten') findes. Via et PC-interface til Lenz DCC-systemet kan vi vha. RocRail sende kommandoer til sporskifter og signal-dekodere og modtage informationer fra sporskiftetilbagemeldere og sporbesættelsesmoduler.

Sporbesættelsesmodulerne detekterer om et sporstykke er besat ved at måle, om der er et spændingsfald over skinnestregene. For at dette kan registreres er det derfor et krav at de normalt isolerede hjul på en hjulaksel har overstrøpningsmodstand på 15kOhm henover disse. Dette kan f.eks. opnås ved at montere en 15 kOhm modstand imellem eller ved at male med grafitpray mellem kørefladerne.

På materiel med strømoftag kan modstanden monteres henover dette. For at sikre korrekt funktionering af sikringsanlægget er det derfor et krav, at ALT rullende materiel har denne modstand samt at hjul og skinner er rene nok til at sporbesættelsesmodulen kan detektere denne.

Når der således befinder sig materiel i en sporsektion vil sporbesættelsesmodulen registrere at sporet ikke længere er frit, hvilket er en af de helt vitale oplysninger for et sikringsanlæg. Som sporbesættelsesmoduler anvender vi GleisBesetztMeldere (GBM) i diverse udgaver fra Blücher Elektronik, beregnet til det lidt større strømforbrug man finder i spor 0, hvor hver modul kan dække op til 16 sporsektioner. Tilsvarende sørger sporskiftetilbagemelderne for at sende information til RocRail omkring sporskiftets stilling.

7 - Sportavlen til Østerport st. – Foto: K. Kongsted, DMJK

Rent sikringsmæssigt er det ikke tilstrækkeligt at sende en skiftekommando til sporskiftet og derefter antage at det står som forventet. Ligesom i virkeligheden skal sporskiftets stilling meldes tilbage. Hos forbilledet sker dette ved

særskilte kontakter forbundet til tungerne, her nøjes vi med at sæt kontakter der viser drevets stilling. Tungerne kan så strengt taget stå anderledes, hvis der ingen forbindelse er mellem drevet og tungerne, men til modeljernbanebrug kan dette accepteres; modsat forbilledet risikerer vi ikke at slå folk ihjel hvis det går galt.

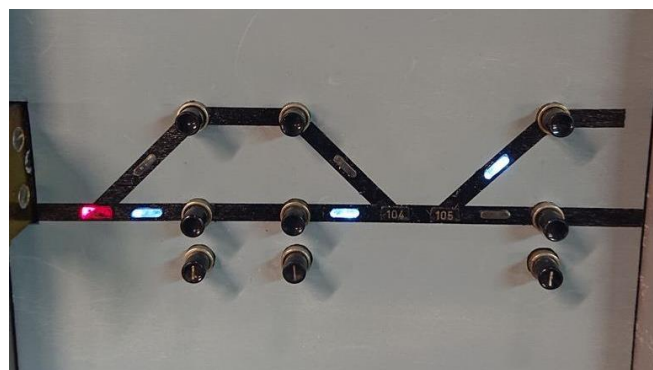
Vi bruger flere forskellige fabrikater af tilbagemeldere, primært RS-16-O optokoblere fra Littfinski DatenTechnik (ldt-infocenter.com). Fra RocRail betjeningsfladen kan der sendes kommandoer til omlægning af sporskifter samt til at sætte signaler. I RocRail har vi så kodet logik, der simulerer de sikringstekniske principper vi ønsker anvendt for et givet anlæg.

Traditionelt indgår her, at der ikke kan sættes en togvej før alle sporskifter står korrekt i henhold til sikringsplanen, at alle de sporsektioner, der indgår i togvejen er frie, hvorefter signalgivning kan foretages. Når der således er fastlagt en togvej, er de indgående sporskifter samt dækningssporskifter i denne sikret mod omstilling. Når betingelserne herfor er opnået opløses togvejen – dette er typisk når toget har passeret en eller flere bestemte sporsektioner i den rigtige rækkefølge.

På anlægget i Albertslund har vi vha. RocRail på DSB-strækningen således konstrueret et DSB 1951/1952- inspireret anlæg på Køge station, dog med betjening som et 1953-anlæg, et type 1954 automatisk linjeblokanlæg på dobbeltsporsstrækningen til Østerport (med mulighed for venstresporskørsel), på Østerport et påbegyndt 1964-anlæg og på Helgoland et 1972 gruppeanlæg (se igen blokposten.dk for yderligere forklaring).

Derudover er der også en "S-togsstrækning" (Køge-Valby-Nørrebro, enkeltspor), hvor vi på Valby har et 1954Ry anlæg og på Nørrebro et 1954E anlæg. Her har vi også valgt at tilføje en mulighed for AG-drift (Automatisk Gennemkørsel) på Valby og AV-drift (Automatisk Vendedrift) på Nørrebro.

På Valby finder vi også anlæggets indtil videre eneste fysiske pult, idet der her er mulighed for stedbetjening ved rangering mm. Interfacet fra den digitale verden i RocRail og til den fysiske pult med trykknapper mm. viste sig ikke at være helt trivielt, men ganske lærerigt. Noget lignende har vi så i øvrigt også haft brug for ved integrationen af det gamle M.29 anlæg på Sdr. Bjerge til Blücher sporbesættelsesmodulerne.

8 - Stedbetjeningspult til Valby st. – Foto: K. Kongsted, DMJK

Alt i alt har vi nu i DMJK mere sikringsanlæg på anlægget i Alb end vi har haft nogensinde før. Ved at anvende RocRail har vi kunne bygge dette på relativt kort tid og havde vi valgt at bygge det vha. relæteknologi havde vi næppe haft noget fungerende endnu.

Åbent hus HMJK

Søndag 14. maj 2023 kl. 10-16

Herningegnens Model Jernbane Klub - HMJK - inviterer til åbent hus for mj-klubber og deres medlemmer **søndag 14. maj 2023 kl. 10-16** på Godsbanevej 5 i Herning.

Dagen byder på et kig bag kulisserne og kørsel på anlægget med mulighed for at køre med – og naturligvis vil der være rig lejlighed til udveksling af anekdoter, ideer og erfaringer.

I HMJK fokuserer vi på fællesskab, viden om tog og opbygning af et fast anlæg.

Klubben giver kaffe og kage, ligesom der er øl, vand og lidt at tygge på til klubpriser.

Vel mødt!

PS – tilmelding ikke nødvendigt, men vil være en stor hjælp. Find mail på www.hmjk.dk

Kalundborg Model Jernbane Klub

Af: Henning Jensen

Klub: Kalundborg Model Jernbane Klub

Web: www.kmjk.dk

KMJK som for øvrigt snart fylder 74 år deltager på udstillingen med en stand, hvor vi vil vise lidt af det som klubbens medlemmer arbejder med.

Der vil blandt andet være købt og hjemmebygget materiel. Vi kører Spor 0 – 1:45. Har du lyst til at aflægge klubben et besøg, skal du være velkommen, og hvem ved – måske er denne størrelse noget for dig.

KMKJ har klublokaler under DSB's nedlagte godsekspedition. - klubaften er torsdag fra 19,00

Du kan kontakte os via hjemmeside www.kmjk.dk.

Vi har plads til flere medlemmer. Velkommen til.

Freja Modeltog

Exclusive modeltog & tilbehør

Vi har NU 4 akslede FRICHS diesellokomotiver fra 1930'erne:

A/S FRICHS 4-akslede Diesellokomotiver

VNJ 11 - TFJ ML3 - OHJ 20 - NFJ MT4

Fremstillingsrækkefølgen bygget hos A/S FRICHS før krigen

HUSK Freja Modeltogs over 500 dele til modelbanerne i H0 og 0 og 1 samt lidt N

www.freja-modeltog.dk

WWW.NETTOG.DK

VELKOMMEN HOS DIN MODERNE MODELJERNBANE FORHANDLER PÅ NETTET OG 456 M² BUTIK
PARKERINGSPLADSER LIGE FORAN DØREN OG KUN 10 MINUTTERS GANG FRA BUS OG S TOG - ØSTERGADE 1V-X, 3600 FREDERIKSSUND

Vindere af Årets Fotokonkurrence 2022

Der har som vanligt været fotokonkurrence blandt medlemmerne.
Temaet var: "Livet på perronen."

Der var indkommet 15 billeder som alle kan ses på DMJU's hjemmeside. https://dmju.dk/?page_id=13698

Afstemningen er foretaget af klubberne, som dermed også fik mulighed for at vinde et gavekort på 500 kr til brug hos DMJUs sponsorer. Ganske få klubber deltog i afstemningen så chancen for at vinde var STOR! Så husk at stemme næste gang så kan det være at jeres klub henter et gavekort hjem...

De 5 heldige klubber, der hver vinder et gavekort på 500 kr til brug hos DMJUs sponsorer er:

- Jernbaneklubben af 2002
- Hedegaardens Privatbane
- Foreningen TOGET
- Modeljernbaneklubben "Gudenåen" Randers
- Hads Herreds Model Jernbane Klub

Og her bringer vi så de 3 flotte vinder billeder:

9 - Vinderfoto: Foto nr 5, AbMJ, Spor 0 klub, Aalborg

10 - 2. plads: Foto nr 10, Søren Kronholt, Dansk Model-Jernbane Klub

11 - 3. plads: Foto nr. 1, Hans Stückler, Modeljernbaneklubben "Gudenåen" Randers

Støt vores sponsorer de støtter DMJU

WWW.NETTOG.DK

VELKOMMEN HOS DIN MODERNE MODELJERNBANE FORHANDLER PÅ NETTET OG 456 M² BUTIK
PARKERINGSPLADSER LIGE FORAN DØREN OG KUN 10 MINUTTERS GANG FRA BUS OG S TOG - ØSTERGADE 1V-X, 3600 FREDERIKSSUND

Da der igen kom tog til Roskilde Remise – Nye lokaler til Togklubben 1:32

Af: Rasmus Wad

Klub: Togklubben 1:32

Web: www.togklubben1til32.dk

Som bekendt er Spor1 en modelstørrelse, der kræver en del plads for at kunne bygge en bane, med mulighed for at kunne køre med flere og længere tog samt bygninger, veje, biler osv. der giver det ekstra til en spændene modelbane.

For at få plads til vores store modul ovalbane, vil vi eksempelvis skulle bruge lige omkring 250 kvm. Efter i en årrække at have haft et lokale i Hvalsø, med plads til en mindre fast opstilling udover opbevaring af vores udstillingsmoduler, blev vi i foråret 2022 opsagt i dette lokale og ville fra sensommeren være hjemløse.

Ud over i første omgang at sikre en mulighed for opbevaring af anlæg og alle vores reservedele, værktøj og alle de småting man får samlet sammen igennem årene, så startede vi en større søgning på et nyt hjemsted for klubben.

Erfaring har lært os, at for en mindre klub som vores, er det ekstremt svært at finde permanente klublokaler. Udlejere vil i mange tilfælde hellere lade tomme lokaler stå tomme, end at udleje disse til en klub som vores til en lavere kvadratmeterpris, og uden et stort medlemstal er lokaler i hovedstadsområdet som udgangspunkt uden for rækkevidde.

12 - Hele bygningen der tidligere fungerede som tømrerværksted for remisen er nu blevet vores faste klublokaler.

Heldigvis findes der også lykkelige historier i situationer som vores. Vi har i de seneste år haft mulighed for at udstille hos Damptrømlklubben i Oplevelsescenter Nyvang (tidl. Andelslandsbyen Nyvang) ved Holbæk, og har derigennem fået flere gode venner, som deler fornøjelsen ved kulfyrede maskiner. Her var der blandt andet indgående kendskab til Roskilde Remise og de tilhørende bygninger. Snakken om at kunne få hjemsted på denne ikoniske adresse gik livligt og drømmene var mange.

En målrettet henvendelse, der viste kendskab til lokalerne fra deres tidligere brug som værksted for Jernbanemuseet, blev sendt til DSB Ejendomme, der ejer de fredede bygninger i Roskilde. Med stor imødekommenhed fra DSB Ejendommens side lykkedes det at aftale et lejemål af det gamle tømrerværksted, der ligger umiddelbart bag remisen.

Nu skulle der tænkes og handles hurtigt. Nødvendige ændringer i klubbens vedtægter blev gennemført, så vi kunne søge lokaletilskud af Roskilde kommune, og sidste halvdel af 2022 blev brugt til at få dette til at falde på plads.

13 - Der er endnu ikke meget modelbane at se, men blandt andet i dette rum er det vores plan at bygge et fast anlæg.0

Situationen er nu, at vi med et beskedent tilskud fra kommunen og en nødvendig kontingentstigning har fået nye faste lokaler, som vi forventer at kunne have glæde af i mange år fremover. Det er vores tanke at bygge et nyt Spor 1 anlæg tilpasset vores nye lokaler, og drømmene om udformning og forløb er mange. I første omgang skal vi dog blive færdige med en større omgang rengøring og reparation af lokalerne, der

bærer præg af ikke at være blevet brugt i nogle år.

Vi er utroligt glade for at have fået denne mulighed og synes at placeringen ved remisen lige giver den ekstra detalje, der gør det sjovere at være med i klubben.

Hvis i har lyst til at komme forbi og se vores lokaler eller ligefrem være med i det fremtidige arbejde, så holder vi fast klubmøde om onsdagen fra kl. 17:30 til 20 og alle er velkomne til at kigge forbi og hilse på.

Mere info kan findes på vores hjemmeside:
togklubben1til32.dk
Eller på vores facebookside: @togklubben1til32

--- 0 0 0 ---

Freja Modeltog

Exclusive modeltog & tilbehør

Vi har NU 4 akslede FRICHS diesellokomotiver fra 1930erne:

A/S FRICHS 4-akslede Diesellokomotiver

VNJ 11 - TFJ ML3 - OHJ 20 - NFJ MT4

Fremstillingsrækkefølgen bygget hos A/S FRICHS før krigen

HUSK Freja Modeltogs over 500 dele til modelbanerne i H0 og 0 og 1 samt lidt N

www.freja-modeltog.dk

Vi glæder os til at se jer!

MODELTOG

for alle 2023

- en oplevelse for hele familien

Taastrup 1.-2. april

Redaktionelt for NEWS

Af: Mikkel Fog Päevatalu - Redaktør DMJU NEWS

Klub: Golden Spike

Web: www.dmju.dk

Så er der gået endnu et år. Det er nu 14. årgang af nyhedsbrevet og det 5. fra min hånd.

Jeg kom alt for sent i gang med at samle artikler til dette nummer men alligevel lykkedes det med et nødråb til forskellige klubber og tidligere skribenter at få samlet et helt nummer.

TUSIND TAK FOR HJÆLPEN!

Jeg sætter stor pris på det samarbejde jeg har med klubberne og nyder faktisk at læse om alt det der forgår i klubberne. Selvom mit personlige fokus er på amerikansk prototype er der rigtig mange aspekter af hobbyen der er fælles uanset hvilket lande eller tidsperiode man kører.

I dette øjeblik er der under 10 dage til den næste udstilling løber af stablen. Det er jo ikke så længe siden vi sidst var afsted til Kolding, men alligevel er det en ny oplevelse hver gang. Kom gerne og sig hej hvis i kommer forbi.

Og som altid er gode idéer til emner eller konkrete artikler velkomment. Skriv til news@dmju.dk.

Vi vil også fortsat meget gerne samle oplysninger om kommende begivenheder som træf, udstillinger, åbent hus m.m. Både det der gentages hvert år og det der kun sker en gang.

Der udkommer 4 numre af DMJU NEWS i løbet af et år.

Her er udgivelsesplanen:

DMJU NEWS	Udkommer	Deadline
Nr. 46	juni 2023	1. juni
Nr. 47	september 2023	1. september
Nr. 48	december 2023	1. december
Nr. 49	marts 2024	1. marts

Vi i redaktionen vil forsøge at komme rundt og besøge nogle af klubberne når vi alligevel bevæger os ud i landet. Men du har også gode muligheder for at skrive indlæg til bladet. Enten om din egen klub eller en anden klub, butik eller udstilling du besøger. Alt indhold modtages med glæde.

--- 0 0 0 ---

Copyright: Indholdet i DMJU NEWS må citeres med kildeangivelse i ikke kommercielle sammenhænge. DMJU kan ikke gøres ansvarlig for indsendte artikler og fotos.

Kontaktpersoner DMJU:

Redaktør:
Mikkel Fog Päevatalu
news@dmju.dk
(+45) 22 99 70 30

Udgivet af:
Dansk Modeljernbane Union
www.dmju.dk
Ansvarshavende: Henning Lander